

Efesotena Pɔɔl tɔne keŋ ɔ be ŋmarase yelee Efesotena ne

¹ Tɔne kei lee maŋ Pɔɔl ŋon Wurubuaɛ be gyae nyi maa bese Yesu Kristo kpilale ne gyaŋ. Mee ŋmarase ke mee yelee emee Kristotena baŋ e kyaa Efeso donɔɔ man, te Wurubuaɛ ba mo ɔ nyiŋmaa gyakaa e dɔɔ te e ne di anokoare e gbɛeneŋ man fa Yesu Kristo ne.

² Wurubuaɛ ŋon ɔ yee de kya e, na de Gbɛngyoo Yesu Kristo baa mo be bɛɛɛ boele ŋon, na baa fa ŋon wosefɛereŋ.

Wurubuaɛ tee Kristo dɔɔ hiraa balan

³ E yela dɛɛ lese de kya Wurubuaɛ ŋon ɔ yee de Gbɛngyoo Yesu Kristo Wurubuaɛ na ɔ kya e ne yelee. Nawolo nyi keŋ daa na de Gbɛngyoo Yesu Kristo yee dokolonɔ dɔɔ, ɔ ta mo abɔɔ ŋan pou kyaa adido ne boele daa.

⁴ Yesu Kristo dɔɔ te ɔ lese daa pɛte ɔ yee teelee kei na abɔɔ pou, nyi dɛɛ yee balan baŋ de yee ŋon gbagba wui ɔ siaman keŋ ayimeɛ be doo de man ya, lee mena keŋ daa na Kristo yee dokolonɔ dɔɔ.

⁵ Lee kegyae keŋ ɔ ne gyae daa dɔɔ ɔ tangbɛɛwɔ yako see nyi waa ta Yesu Kristo dɔɔ mo daa yee ɔ bia lee ŋon gbagba kegyaebii man.

⁶ Ɔ lese daa mena na dee nyin lese Ɔ gyooro berɛɛ yele ken Ɔ ba moo fa daa, nawolo nyi de yɛɛ Wurubuarɛ bu non Ɔ ne gyae daa nɛ wui.

⁷⁻⁸ Ken Kristo ba yem kyɛɛkee Ɔ fatabo leki doo, Wurubuarɛ lɛɛ da nyee te Ɔ moo de dukum kyɛɛ daa. Kei ne yele la dɛɛ naa nyi Wurubuarɛ berɛɛ ken Ɔ ba mo boele daa nɛ boe nideli. Wurubuarɛ gbagba nyansa na Ɔ nombia kagyen man te Ɔ moowo yɛɛ mena.

⁹ Te kpene ken Ɔ be wulaa yako see nyi waa yɛɛ nɛ, Ɔ tɛwo Kristo doo lese Ɔ nombia non weesɛ nɛ wola daa ngba mena ken Ɔ ne gyae nɛ.

¹⁰ Kpene ken Wurubuarɛ be yako see nyi waa yɛɛ nɛ yɛna nyi, deban ken de lii nɛ waa yilaa kpene kamase ken kyaa adido na ken kyaa tɛle kei doo nɛ pou do Kristo tɛɛ.

¹¹ Te ken de doo Kristo man doo, Wurubuarɛ ta mo daa yɛɛ Ɔ balan mo, ngba mena ken non Ɔ be yɛɛ aboo pou be yako Ɔ nyeeman see nyi waa yɛɛ daa nɛ.

¹² Wurubuarɛ yɛɛ ken pou na daa ban doo tanɔbɛɛ lɛɛ Kristo nɛ, ka lese Ɔ gyoorobiiri ken yele.

¹³ Mena te doo fa emɛɛ mo. Ɛ ke nyii Wurubuarɛ nombia non ne doo ne gbɛɛ doo te nɛɛ fa nyeedon nɛ, ɛ lɛwo di. Lee mena doo Wurubuarɛ moo non yɛɛ Ɔ wui, te Ɔ moo Ɔ felin non Ɔ be yako see nyi waa mo do ɛ man to noo nɛ see non. Kei nawola la nyi Ɔ ta mo Ɔ nyinmaa yakaa ɛ doo nyi ɛ yɛɛ Ɔ wui.

¹⁴ Wurubuarɛ felin kei yɛna kpene ken doo ɛ man, ngba kpene ken Ɔ ba mo see ateta nɛ. Kei

nawolo nyi dee nyiŋ abɔɔ ŋan pou Wurubuare be yako see nyi waa mo fa ɔ balan nɛ. Kei ne yele la dɛɛ gyem nyi Wurubuare waa lese balan ban pou be yɛɛ ɔ wui nɛ lee be gbɛɛnɛŋ kumɛɛ man. Mena dɔɔ ɛ yela dɛɛ lese Wurubuare gyoorobiiri ken yele.

Pɔɔl kefane

¹⁵ Lee mena dɔɔ me ke nyii mena ken ɛ be lee Wurubuare di, na mena ken ɛ ne gyae balan ban pou bɔɔ lee Kristo nombia ŋan di nɛ,

¹⁶ me bee tina Wurubuare nɔɔ ka do yela ya. Mɛɛ tɔɔse ɛ yela deban kamase ken mɛɛ fane fa Wurubuare nɛ.

¹⁷ Mɛɛ fane mɔ nyi Wurubuare ŋon ɔ yɛɛ de Gbengyoo Yesu Kristo na gyoorobia pou be kya e nɛ, waa mo ɔ felin ŋon do ɛ man na waa yela ɛ sia kekara, na ɔ felin ŋon ka lese Wurubuare ŋon wola ŋon na ɛ ka gyen e nideli.

¹⁸ Mɛɛ solo nyi waa gyusu ɛ konɔɔse, na ɛ ke nyiŋ gyen kpene ken dɔɔ ɔ ba lese ŋon na kpene ken dɔɔ ɛ loo yakaa nɛ, na ɛ ke nyiŋ gyen abɔɔ ŋan Wurubuare be yako see nyi waa mo fa ban bɔɔ mo ba wose fa Kristo nɛ. Ne yɛɛ abɔɔ ŋan ŋa koya dana don nideli.

¹⁹⁻²⁰ Dɛɛ fane nyi yaa gyen ɔ don dinaa ken ka dokoso be kyaa ya nɛ. ɔ ta mo mena don kei fa daa ban dɛɛ lee e di nɛ. Mena don kei te ɔ moowɔ gyusu Kristo lee yen man, te ɔ moo e kyaase ɔ dunolun dɔɔ Wurubuare man.

²¹ Wurubuare te yeli Kristo te di don kela yela pou na gyoorise pou na bɛɛnɛŋ pou na yola pou

na woya pou na ηmeesen pou na kpene kamase ken ne di don deniwalan dɔɔ ne.

²² Wurubuarɛ ta mo kpene kamase do Kristo tɛɛ, te ɔ moo e yɛɛ kpene kamase nyee fa Kristo balan ban pou.

²³ Kristo balan kɛwɔ yɛna Kristotena dikpii ken. Te wose kei man te Wurubuarɛ ηon ɔ be yɛɛ kpene kamase, te ɔ kyaa yɛnan kamase te ɔ ne yeli abɔɔ kamase na sem nideli gbɛɛ kamase man nɛ kyaa.

2

Wurubuarɛ te fa daa nyeedon Kristo man

¹ Gyanɔgba ken na nombiakumɛɛ keyɛɛ te tira emɛɛ na Wurubuarɛ nsana,

² gyanɔgba kenan na, ɛ silana tɛɛle kei dɔɔ nombiakumɛɛ. ɛ silana ɔbɔnsam ηon ɔ yɛɛ dukum pou nyee e nɛ. Te ηon mɔ ne diina ban pou bɔɔ ne tɛɛ Wurubuarɛ gbɛɛnenɛ dɔɔ ya nɛ dɔɔ.

³ Nafɔ nne te daa na wɔ mɔ pou kyaawɔ, na dɛɛ yɛɛ kpene ken dɛɛ gyae. Dee sila de dinɔɔ benɛɛ ηan te dɛɛ yɛɛ kpene ken da wose na de konɔɔ man nombia na wola daa nyi dɛɛ yɛɛ nɛ. Nafɔ nne yaa Wurubuarɛ ban ken ne fa denjele kewɔn nɛ doo de dɔɔ, ηgba balan akan ban nɛ.

⁴ Mɔna Wurubuarɛ wii de waranase te lee ɔ kegyae dinaa ken ɔ ne gyae de nombia nɛ dɔɔ,

⁵ ɔ tɛɛwɔ Kristo dɔɔ fa daa ban nafɔ deban kenan man dɔɔ yem de dukum man nɛ nyeedon. Mena dɔɔ ɛ tɔɔse nyi Wurubuarɛ

berεε ken ɔ ba mo boele daa dɔɔ te ε nyinja nyeedonɔ.

⁶ Te mena ken Wurubuare be gyuuusu Kristo lee yey man nε, mena mɔ yaa ɔ gyuuusu daa mɔ lee mena yey kei man, te ɔ moo daa kekyaa Yesu Kristo gyan adido na daa na e kaa di gyoori.

⁷ ɔ yεε nne kei na deban kamase ken kenja pou gyaε kekɔn na, kenyin lese ɔ berεε na ɔ wɔe ken doo Kristo man te ka kela kpene kamase nε wola.

⁸ Nawolo nyi, berεε ken ɔ ba moo boele daa, na da kelεedi ken dɔɔ lεedi dɔɔ te ɔ fa daa nyeedonɔ. Kenja pou ta lee daa gbagba gyan ya, ke yεε kpene ken Wurubuare ba mo fa daa.

⁹ Ta lee tomse njan dɔɔ yεε dɔɔ ya, mena dɔɔ nɔlo na wola ɔ wose nε dɔɔ ya.

¹⁰ Nawolo nyi Wurubuare yεε na daa mena ken gyey de doo nε. Ken daa na Kristo be yεε dokolonɔ dɔɔ, te ɔ lese daa nyi dεε yεε tomse kraakpaa njan ɔ be wulaa desina see nyi dεε yεε nε.

De popou yεε dokolonɔ Kristo man

¹¹ Mena dɔɔ ε tɔɔse mena ken nafɔ lolo man na, ε te yεε Gyudatenawɔ ya nε. Emεε te Gyudatena ne baake nyi, ban ba te kara be baala wose ya nε. Be wui baala wose ken bɔɔ kare nε, nyinmaa te ba moowɔ kara.

¹² ε tɔɔse nyi deban kenan na, emεε na Kristo betan lonɔtoro ya. Na ε yεε yenaasetenawɔ, ε te yεε ban Wurubuare ba lese nε ya. Na ε yεε nɔɔla ban ε be kpue kebakesee ken Wurubuare

be hiraa wɔ nɛ be dɔɔna na be tebia na
Wurubuarɛ dekpaɲalanmantenawɔ.

²⁰ Emɛɛ mɔ, be ta mo ɲon ɲgba deni nɛ,
Wurubuarɛ akpenkpenɲgyɔɔra na Yesu kpilala
baɲ yɛna dekyan keɲ mokɔɔ kasee. Emɛɛ te bɛɛ
mo ma gyakaa ke dɔɔ. Yesu Kristo gbagba yɛna
boe keɲ kɛɛ fa deni keɲ pou don nɛ.

²¹ ɲon dɔɔ te deni keɲ boe kamase na sem
nideli, te kɛɛ beɛ bese Wurubuarɛ kedeɛsa deni
keɲ bɔɔ maa see fa Wurubuarɛ ɔsom, te ayimɛɛ
be doo ke man ya nɛ.

²² Emɛɛ na Yesu te yɛɛ dokolonɲ dɔɔ, te yela
emɛɛ na akan baɲ pou bese dekyae keɲ
Wurubuarɛ ne tɛɛ ɔ felinɲ ɲon dɔɔ kyaa.

3

*Pɔɔl tom keyɛɛ baɲ ba te yɛɛ Gyudatenawɔ ya nɛ
man*

¹ Mena dɔɔ mɛɛ fane fa Wurubuarɛ. Maɲ
Pɔɔl ɲon bɔɔ kyan maɲ tɔ deni lee mena keɲ
mɛɛ yako Yesu Kristo nombia ɲan mɛɛ fa emɛɛ
baɲ ɛ te yɛɛ Gyudatenawɔ ya nɛ dɔɔ.

² Ma gyeɲ nyi ɛ te nyii nyi emɛɛ dɔɔ te
Wurubuarɛ moo ɔ bɛɛɛ keɲ boele maɲ, na
maa nyin tale yako Yesu Kristo nombia ɲan fa
ɲon lee ɛ deeli dɔɔ.

³ Wurubuarɛ ta lese nombia ɲan weeseɛ nɛ
wola maɲ, ɲgba mena keɲ mɔɔ tanɲgbɛɛ
ɲmarase fa ɲon nɛ.

⁴ Akpaa ɛ kala ke na, ɛ kena mena keɲ mɔɔ
nyii Kristo nombia ɲan nafa ɲa weeseɛ nɛ man.

⁵ Gyangba keɲ na, ɔ ta lese mena nombia
aweeseɲ keɲa wola deniwalan ya, mɔna

Wurubuarɛ te tɛɛ ɔ felin nɔn dɔɔ lese na wola Yesu Kristo kpilala na Wurubuarɛ akpenkpengyɔɔra ban ayimɛɛ be doo be man ya nɛ.

⁶ Mena nombia aweesen kenja yena nyi; lee Wurubuarɛ nombia nan dɔɔ balan ban ba te yɛɛ Gyudatenawɔ ya nɛ, ta bese Wurubuarɛ wui ngba Gyudatena nɛ. Be popou ta bese walan dokolon na ban baa di abɔɔ nan Wurubuarɛ be yako see nyi waa ta Yesu Kristo dɔɔ fa wɔ nɛ.

⁷ Ken dɔɔ te ɔ moo ɔ berɛɛ boele man, te ɔ moo man yɛɛ Yesu Kristo nombia nan kegbetibii, lee nɔn gbagba ɔ don ken dɔɔ.

⁸ N kɛɛ na, man yena Wurubuarɛ balan ban man pou kemaasa, mɔna man mɔ te ɔ moo ɔ berɛɛ ken boele, nyi maa yako Kristo wose man nombia nan nɛɛ lee koya te na betan ɔto ya nɛ fa ban ba te yɛɛ Gyudatenawɔ ya nɛ.

⁹ Na maa yela balan pou kena Wurubuarɛ nɔn ɔ be yɛɛ kpene kamase nɛ, gbɛɛ ken ɔ ba weese lee kewalan ken nɛ.

¹⁰ Te ɔ kegyae yena nyi, deban kei man nɛ waa ta Kristotena dikpii ken dɔɔ yela felin man gyooneɔ na donse nan pou ne kyaa adido nɛ ka gyen Wurubuarɛ sia kekara ken betan ɔto ya nɛ kpene kamase man.

¹¹ Wurubuarɛ yɛɛ kei, lee kebake ken ɔ be bake see ɔ nyeeman, te betan ɔto ya nɛ dɔɔ. ɔ tɛɛ de Gbengyoo Yesu Kristo dɔɔ te ɔ yɛɛ kei.

¹² Ken dɔɔ lɛɛ e di te daa na e be yɛɛ dokolon dɔɔ, te dɛɛ tale gyɔ de konɔɔ gyu nɔn Wurubuarɛ gyan ken dɔɔ ne yee ya.

¹³ Mena dɔɔ mɛɛ waase nɔn nyi, ɛ na yela ɛ

wose ke tekerii ñon lee diyem kenj mee naa fa ñon ne döo ya. Kenja pou yee fa e deeli döo.

Pööl kefane fa Efesotena

¹⁴ Kei döo te mee bunj ma doona döo de kya Wurubuaere siaman.

¹⁵ Lee ñon döo te lonoro kamase kenj kyaa adido na teele kei döo ne ne nyinj ka yele.

¹⁶ Mee sola Wurubuaere nyi, waa mo o gyooro wose deeli kenj na waa ta o felinj ñon döo, na waa fa ñon donj, na waa do ñon kakyenj.

¹⁷ Waa yela Kristo kekyaa e konoo man e keleedi döo, na kegyae kenj e ne gyae Wurubuaere na balan ne kefa ñon donj na e ka senj kenjkenj.

¹⁸ Na emee na Kristotena akanj banj pou kenying gyenj nyi Wurubuaere kegyae kenj o ne gyae daa ne boe nideli te ka betanj oto ya.

¹⁹ Na e ka gyenj nyi kegyae kenj Wurubuaere ne gyae daa ne boe, kenj döo döo gyae dee tale naa ke man tanj ya. Na Wurubuaere ka mo o dinoo pou do e man.

²⁰⁻²¹ E yela dee ta Yesu Kristo na Kristotena dikpii kenj döo lese de Wurubuaere gyoorobiiri kenj yele debanj kamase. Nawolo nyi ñon ne tale la yee aboo burum kela mena kenj dee boose yaa dee gyuenj lee o donj kenj ne yee tom de man ne döo. Daa balan banj pou döo lee e di te daa na e yee dokolonj ne, e yela dee lese o yele kekpaakekpa. Amen.

4

Noodokolonj keyee Kristo man

¹⁰ Te ñon ɔ ba gyoo tɛele man nɛ, ñon ke yɛna walañ ñon mɔ ɔ ba koro gbaa ñoma pou na waa nyiñ kyaa yenañ kamase.

¹¹ Abɔɔ ñan ɔ ba mo boele ɔ balañ yɛna nyi, baale baa bese Kristo kpilala, na baale ka bese Wurubuaɛ akpenkpenɔra, na baale mɔ ka bese bañ bɛɛ tɛɛ kolosi nombia kpaakpaa ñan nɛ, te baale mɔ baa yɛɛ ɔɔfɔɔse na wolala.

¹² ɔ moo tomse keña boele ɔ balañ, na waa desina wɔ fa wɔ ɔsom keñ, na kenyiñ yela Kristotena dikpii keñ ka bee nideli,

¹³ kelii debañ keñ de popou dɛɛ bee yɛɛ dokolon, na dɛɛ lɛɛ Wurubuaɛ bu ñon di nideli na dɛɛ lee Kristo de dinɔɔ man, da keɛɛdi na de kagyeñ keñ da gyeñ e nideli nɛ man.

¹⁴ Na dɔɔ tekaa bese bia wɔlɛɛ keñ balañ ka mo kawola kumɛɛ kamase na ba adao gbɛɛnen kaa beo daa, na kegyɔ daa gyu sia na wɔle ñgba mena keñ felin ne gyɔ degbele lon dɔɔ nɛ ya.

¹⁵ Mena dɔɔ ɛ di anokoare fa dɔña lee ɛ konɔɔse man, na ɛ kegyae dɔña nombia, na ɛ ka mo gbɛɛ kamase man bee Kristo ñon ɔ yɛɛ dikpii keñ nyee nɛ man.

¹⁶ Yesu Kristo man te wose man yenaase kpookpoo ñan pou ne gyañee nkyakaase man kyañ dɔña nideli. Te akpaa yenaase kpookpoo kamase keña ne gyae dɔña, te ñɛɛ yɛɛ tomse ñan ne kaboena ña na, ne yeli Kristotena dikpii keñ na bee nideli.

Nyeedon wɔle keñ doo Kristo man nɛ

¹⁷ Mena dɔɔ mɛɛ faree ñon de Gbenɔgyoo ñon yele man nyi, ɛ na kyaa bela ñgba balañ akan

baŋ bɔɔ gyen Kristo ya, te be gbɛnenɛj betan tɔnɔɔ nɛ ya.

¹⁸ Ba nyeeya man dana ditiŋtɛɛ, te bɔɔ tan nyeedon keŋ Wurubuare be fa daa nɛ ya, nawolo nyi ba te tɔ be konɔɔse bɛɛ Wurubuare nombia ŋan kenyii.

¹⁹ Te keŋ bɔɔ tan desenɛj bela dɔɔ ya nɛ, be ta mo ba wose bɛɛ yɛɛ nombia akarankaranɛj ŋan tekaboena ya nɛ, te ŋolo bɛɛ tɔ wɔ gbɛɛ ya.

²⁰ Mɔ emɛɛ dɔɔ, ɛ te kasee kei lee Kristo wose man ya.

²¹ Ampan te ɛ nyii Kristo wose man nombia ŋan. Te keŋ ɛ yɛɛ ɔ silalawɔ dɔɔ, be ta wola ŋon anokoare keŋ doo Yesu man nɛ.

²² Mena dɔɔ ɛ tina ɛ dinɔɔ benɛɛ ŋan na beo ŋon, te ne wɔlɛɛ ŋon nɛ yela.

²³ ɛ yela ɛ nyeeya na ɛ konɔɔse man nombia ke yɛɛ wɔlɛɛ.

²⁴ ɛ yela Wurubuare dinɔɔ keŋ tenɛɛ, te ka betan ayimɛɛ ya nɛ ke yɛɛ dinɔɔ wɔlɛɛ ɛ man.

²⁵ Mena dɔɔ ɛ tina akɛɛɛ kedi yela, na ɛ kedi anokoare fa dɔŋa. Nawolo nyi de man walaŋ kamase yɛɛ Kristotena dikpii keŋ yenaŋ daale ke.

²⁶⁻²⁷ Te akpaa ɛ gyen baŋ na, ɛ na yeli ɛ baŋ keŋ ka mo ŋon gyu dukum man ya. ɛ na yeli weese ka gyoo na baŋ keŋ sɛɛ doo ɛ man ya. Na mena ya na ɛ ke fa ɔbɔnsam nae dasenjae na waa kɛɛɛ ŋon kɛɛ.

²⁸ Walaŋ ŋon nafaɔ ɔ yɛɛ ŋmɛɛlate e na, waa tina ŋmɛɛɛɛnɛj yela, na waa mo ɔ nyinmaase yɛɛ tom gbɛɛ kpaakpaa dɔɔ, na waa nyinɛj kolo na waa fa ayematena mɔ.

29 Ε na yeli nɔɔwoya ηan tekaboena ya ne ka lee ε nɔɔse man ya, mɔna ε yela ε kekolosi ka do balan kakyeη na baa bee.

30 Ε na yeε kpene keη gyae ka wee Wurubuaε felιη ηon ya, nawolo nyi ηon te Wurubuaε moowɔ see ηon nso, keη nawolo nyi ε yeε ɔ wui. Kei nawola la nyi, wee daale waa koη kaa lese ηon na ε kenyiη ε wose.

31 Ε tina nombia akarankaraη keηa pou, ηgba tɔɔman ηaη na akpanyaηnyaη na baη na nyeeman boalaη na balan kewɔlee na kale na balan katee na kelabereketao na dinɔɔ kumεε ηan pou keyεε yela.

32 Mɔna ε yeε wɔe, na ε ke wii fa dɔηa. Ε mo walaη kamase dukum kyεε e, ηgba mena keη Wurubuaε be tεε Kristo dɔɔ mo ε nombiakumεε kyεε ηon ne.

5

Ε kyaa keηmaηee man

1 Εμεε baη ε yeε Wurubuaε bia baη ɔ ne gyae ε nombia ne, ε yeε kakyeη na ε kekasee e.

2 Ε kyaa na dɔηa gyon man, ηgba mena keη Kristo be gyae daa, te ɔ ba mo ɔ wose yeε ηgba kedeesa nam, te ba gyoo Wurubuaε sia ne.

3 Te kafon na dinɔɔse kumεε ηan tekaboena ya, yaa sibii dɔɔ, ε na yeli baa baake ηa yela ε man ya. Nawolo nyi ηan tekaboena Kristotena ya.

4 Mena yaa desη nombia, na diyιη ayεesa, na nsendeekum tekaboena ηon ya, mɔna ε fa Wurubuaε karaη debaη kamase.

⁵ MEE gyae ε ka gyen nyi, kafontena yaa ban bEE yEE ayimeE nombia na ban be dana sibii ne betan dekyae Kristo na Wurubuae gyoori ken man ya. Nawolo nyi n dana sibii na, aboo na bese beenej bo fa nej.

⁶ E na yeli ηolo ka mo akereE noowoya ηan betan tonoo ya ne beo ηon ya, nawolo nyi nombia kenja doo te Wurubuae ban ne kon balan ban ba denjela dana don ne doo.

⁷ Mena doo ε na mo ε wose do na balan kewo dinoo ya.

⁸ Nafɔ gyanɔba ken na emee mo kyaa ditintee man, te nenEE ken ε ba bese Kristotena doo ε kyaa kenmanee ken man. Lee mena doo ε ta ηɔba balan ban be kyaa kenmanee ken man ne.

⁹ Kenmanee kei tonoo yena nyi, balan ne yEE aboo kraakpaa na aboo ηan tenEE te bee di anokoare mo.

¹⁰ E yEE kakyen na ε ke yEE kpene kamase ken gyae ke yEE de Gbenɔyoo Wurubuae gyon.

¹¹ E na mo ε wose do na balan ban bEE yEE ditintee man aboo ηan betan tonoo ne ya. Mona ε lese mena ditintee man aboo kumEE ηenan deboo.

¹² YEE desen ke gba nyi emee mo yaa yoo nombiakumEE ηan balan ne yEE ditintee man ne afa.

¹³ Te kpene kamase ken kenmanee ken da lee ke doo na, keE lese ke dinoo gbagba wola.

¹⁴ Nawolo nyi kenmanee ken ne yEE la balan ne naa kpene kamase ken nafɔ weeseE ne dinoo. Mena doo te be Wurubuae nombia anmarasen see ne yako nyiaa,

“Nyan̄ ḡon n be doo n̄e fon̄ lee n dosoron̄ man,
Fon̄ lee n yeȳ man.

Na Kristo ken̄man̄ee ken̄ ke k̄on̄ n man.”

¹⁵ E k̄ee e keta man nideli. E na t̄ee ḡgba ayin̄tena ya, m̄ona e ta ḡgba siakaralatena n̄e.

¹⁶ Te deban̄ kamase ken̄ e nyim na, e mo ȳee kolo kpaakpaa. E na yeli deban̄ ke lan̄ ḡon ya, nawolo nyi n̄en̄ee nombiakum̄ee keyee ta boo.

¹⁷ Mena d̄oo e na gyim ya, e ȳee kakyen̄ na e ka gyen̄ kpene ken̄ Wurubuaare ne gyae e ke ȳee n̄e.

¹⁸ E na d̄eeese ya, nawolo nyi solon̄ ked̄eeese ne w̄olee walan̄ bo. M̄ona e yela Wurubuaare felin̄ ḡon ke doo e man nideli.

¹⁹ E mo nombia ḡan doo Wurubuaare n̄oon̄en̄se man n̄e do d̄on̄a kakyen̄. E mo n̄oon̄en̄ kekpee na suya kegȳo ken̄ ba lee e kon̄ōse man n̄e lese de Gben̄gyoo Wurubuaare yele.

²⁰ Deban̄ kamase na e ta de Gben̄gyoo Yesu Kristo d̄oo fa de kya Wurubuaare karan̄ lee kpene kamase man.

Ala na baala

²¹ Ken̄ Wurubuaare keyee doo e man d̄oo, e ȳok̄ose e wose fa d̄on̄a deban̄ kamase.

²² Ala, e ȳok̄ose e wose fa e baala kpene kamase man, ḡgba mena ken̄ e ne ȳok̄ose e wose fa de Gben̄gyoo n̄e.

²³ Nawolo nyi baale ḡon ne diina don̄ o w̄eele ḡon d̄oo, ḡgba mena ken̄ Kristo ne di don̄ Kristotena dikpii ken̄ d̄oo n̄e. Te Kristo kei gbagba lee na balan̄ ban̄ be doo Kristotena dikpii ken̄ ȳee o wose ke n̄e nyee.

24 Mena dɔɔ alo kamase waa yɔkɔse ɔ wose fa ɔ baale kpene kamase man, ηgba mena ken Kristotena dikpii ken ne yɔkɔse ka wose fa Kristo ne.

25 Baala, ε gyae ε wɛɛla nombia ηgba mena ken Kristo ne gyae Kristotena dikpii ken nombia, te ɔ ba yem fa ke ne.

26 Kristo yenawɔ fa Kristotena dikpii ken, te ɔ moo ɔ nombia ηan yɛɛ ηgba lon ne, faafo balan ban be doo Kristotena dikpii ken man lese ba ayimɛɛ te ɔ moo wɔ see fa Wurubuare.

27 ɔ yɛɛ kei na waa nyin mo Kristotena dikpii kei kɔn ηon gbagba ɔ siaman kaa yɛɛ ɔ wui, ken gyanɗare yaa ayimɛɛ, yaa nombiikum kamase be doo ka wose man ya.

28 Mena ke mɔ te kaboena nyi baala baa gyae be wɛɛla nombia, ηgba mena ken bɛɛ gyae ban gbagba ba wose ne. Baale ηon ɔ ne gyae ɔ wɛɛle nombia ne, ne gyae ηon gbagba ɔ wose baa.

29-30 Nolo be kyaa ken ɔ ne kola ηon gbagba ɔ wose ya, mɔna ɔ ne desina ke te ɔ ne kɛɛ ke dɔɔ mɔ. Nne mɔ yaa Kristo mɔ ne desina, te ɔ ne kɛɛ Kristotena dikpii ken dɔɔ, nawolo nyi de yɛɛ ɔ wose man balanwɔ.

31 Ken dɔɔ te Wurubuare nombia anmarasen see ne yako nyiaa, “Lee mena dɔɔ baale waa lee ɔ kya na ɔ naa gyan, na waa gyu ke kpu na ɔ wɛɛle na ηon na e ka bese walan dokolon.”

32 Mena nombii kei yɛɛ nombii ken ke dana yun te nolo mɔ be tale nyii ka asɛɛ ya. Te man dɔɔ ma gyen nyi Kristo na balan ban bɔɔ lɛɛ e di ne wose man nombia yaa bɛɛ yako.

33 Mena dɔɔ kaboena nyi baale kamase mɔ

waa gyae ɔ wɛele ɲgba ɲon gbagba ɔ wose nɛ,
na alo kamase mo ke yɔkɔse ɔ wose fa ɔ baale.

6

Bia na ba lolala

¹ Bia, ken ɛ yɛɛ Kristotenawo doo kaboena nyi
yaa tei ɛ kya na ɛ naa dei. Nawolo nyi ɛ ne yɛɛ
kei na, ɛ ne yɛɛ kpene ken dei.

² Tei n kya na n naa dei, nawolo nyi kei yena
Wurubuarɛ mmaraa gyanɲbate ken
Wurubuarɛ be yako nyi n di ke doo na, nyan
kenyiɲ ke toɔɔ.

³ Toɔɔ kenan yena nyi akpaa n di mmaraa
kei doo na, kpene kamase gyae ke de fa nen na
n kenyiɲ kyaa tɛele kei doo kyare.

⁴ Kyaɔ, ɛ na do ɛ bia ban lee kpene ken ɛ ne
yɛɛ wo nɛ doo ya. Mona kaboena nyi yaa keɛ be
doo na ɛ ka wola wo Wurubuarɛ nombia na
baa di ɲe doo.

Gbenja na be gbenjyooona

⁵ Mee kolosi mee fa emɛɛ gbenja mo nyi, ɛ tei
ɛ gbenjyooona ban ɛ kyaa be gyan nɛ dei lee ɛ
konɔɔse man, ɲgba mena ken ɛ ne tei Kristo nɛ.

⁶ ɛ na yako nyi, deban ken be kyaa ɛ gyan te
beɛ keɛ ɲon doo te ɛ ke yɛɛ tom ka gyoo be sia
na baa keɛɛ ɲon ya.

⁷ ɛ na yɛɛ ɛ tomse ɲgba denibalan yaa ɛ ne
yɛɛ fa nɛ ya, mona ɛ yɛɛ ɲa na gyon ɲgba ɛ
Gbenjyoo Yesu yaa ɛ ne yɛɛ fa nɛ.

⁸ Nyi n yɛɛ gbenji o, n yɛɛ gyoooro bu e o,
ampan yaa mee yako ɲon nyi, Wurubuarɛ waa

tɔ walan kamase kom, lee ɔ tom kpaakpaa ken ɔ ne yee ne dɔɔ.

⁹ Emee gbengyoona ban mo, e tela e gbeja ngba mena ken kaboena ne, e naa nmaase wo ya. E tɔɔse nyi, emee na e gbeja ban pou yee e Gbengyoo non ɔ kyaa adido ne wui. Non ne diina nombia ken ɔ bee kee nolo siaman ya.

E do Wurubuarɛ yoo abɔɔ

¹⁰ Pɛ me nɔwɔya kesi na, me nɔwɔya akan yena nyi, e sen de Gbengyoo wɔɔle dinaa ken man kenken.

¹¹ E mo Wurubuarɛ yoo abɔɔ nan pou do ngba yoo kegbase ne, na e ke tale di ɔbɔnsam non adao gbɛnenɛ kumɛɛ nan pou dɔɔ.

¹² Nawolo nyi de yoo ken dee yoo ne, te yee denibalan yaa dɛɛ yoo na ya. Mɔna dee yoo bo na felɛnkumɛɛ nan nee di don noma man ne, na felɛnkumɛɛ nan nee di don balan dɔɔ, te bee som na tɛɛle kei dɔɔ ne. Felɛnkumɛɛ kenja njaale yena ngba woya, na beɛnenɛ, na yola na nmeesenɛ, na gyabunise na gaose na donse nan pou ne yee felɛnkumɛɛ na, te ne kyaa ditɛntɛɛ man adido na tɛɛle kei dɔɔ ken de bee mo de sia fonɛɛ naa na ya ne.

¹³ Mena dɔɔ e do Wurubuarɛ yoo abɔɔ nan pou, na e kenyin tale sen kenken nmanyan ɔbɔnsam non nombiakumɛɛ keyɛɛ deban kei man. Te akpaa e yoo ken de tan na, baa naa nyi e sɛɛ e senɛɛ e da senaɛ ken man.

¹⁴ Ken dɔɔ e desina e wose na e ka sen kenken. E yela anokoare ken e ne dii fa Wurubuarɛ ne ke yee ngba abɔɔɔ ne, na e ka

mo kpaŋ ε tenjase man, na ε gbεenenɛ katenee mo ke yεε nɔgba nyeele pampasaŋ keŋ yoonɔɔtɛna na mo gyee be konɔɔ nε.

¹⁵ Te kegyae keŋ ε ne gyae nyi ε ke yako Wurubuarε nombia njan ne fa balan wosefεeren nε, ke yεε nɔgba nkyokotase njan ε na doo nε.

¹⁶ Keŋa pou wole nε, ε yela ε kelεedi ke yεε nɔgba nyeele pampasaŋ keŋ nε. Kei te ε ke tale mo lεε ɔbɔnsam njon apiase njan nje nɔɔse dana boalan nε.

¹⁷ Ε yela nyeekeleε keŋ Kristo be lεε njon nε, ke yεε nɔgba nyeele kotɔɔ keŋ yoonɔɔtɛna na mo wuu lεε ba nyeeya nε. Na ε ke yela Wurubuarε nombia njan, ke yεε nɔgba yoosila keŋ Wurubuarε felin ne fa njon nyi yaa mo tela gyu yoo nε.

¹⁸ Ε mo kefane yεε abɔɔ keŋa pou. Ε sola Wurubuarε na waa fa njon doŋ. Ε fane deban kamase, nɔgba mena keŋ Wurubuarε felin njon na wola njon nε. Lee nne dɔɔ ε doo ε wose dɔɔ nideli, ε na yeli ε wose keyɔkɔse njon ya. Na ε ke fane deban kamase fa Wurubuarε balan pou.

¹⁹ Ε fane fa maŋ mo, nyi me na yee ya. Te me gyu mεε yako Wurubuarε nombia njan na, Wurubuarε gbagba ka mo ɔ nɔɔwoya njan do me nɔɔman, na maa tale lese nombia aweesen njan doo Wurubuarε nombia man nε wola.

²⁰ Lee mena keŋ ma seŋεε fa nombia keŋa dɔɔ, te be kyaŋa maŋ do deni man. Ε fane fa maŋ, na maa gyɔ me konɔɔ yako nombia njan nɔgba mena keŋ kaboena nyi maa yako nε.

Nɔɔkado ɔtomante

²¹ Mee kpila Tikikuse, de gyoo ñon dɛɛ gyae ɔ nombia te ɔ ne yɛɛ de Gbenjyoo Kristo tom ken ke gbɛɛ dɔɔ nɛ ε gyaŋ. Ɔ kɔŋ na waa yako ñon ma wose man nombia pou, na ε ka gyeŋ ma kekyaabii man.

²² Lee mena dɔɔ te mee kpila e ε gyaŋ, na waa yako ñon da kekyaabii man, na waa do ñon kakyen mɔ.

²³ De kya Wurubuarɛ na de Gbenjyoo Yesu Kristo baa fa ɛmɛɛ de tebia baŋ ε silana Kristo nɛ wosefɛɛreŋ. Na baa yela ε ke gyae dɔŋa na ε ke lɛɛ Kristo di nideli.

²⁴ Wurubuarɛ waa mo ɔ bɛɛɛ boele baŋ pou bɛɛ gyae de Gbenjyoo Yesu Kristo kegyae ken betan ɔto ya nɛ.

**WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA
NƆƆKEBAKESEE WƆLE**
The New Testament in the Delo language of Ghana:
**WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA NƆƆKEBAKESEE
WƆLE**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Delo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source
files dated 17 May 2025
80e9f745-c10c-5e3f-94bb-9d65aa1a1b11